

העם אין נקודות לישראל

**יש רצון לברוח מן
המציאות לכל מקום.
למיגרש הספורט.
לאולם של תחרות
פיזיונים**

השבוע הראשון של השנה ה-41 של המדינה היה עגום למדי. בשטחים הכבושים נמשכה ההתקורמות. למרות ההורעות המרגיעות, האומרות כל כמה ימים שהאינתיפאדה "שוככת", שהמצב "נרגע", שהאוכלר סויה "מתעייפת", מעירים הסימנים על ההיפך.

צה"ל נאלץ לערוך את כוחותיו מחדש ולעבור לגיוס מאסיבי של מילר, אים, תוך פגיעה חמורה ביותר במשק. החיילים נאלצים לפרוץ לכפרים כדי "לערוך מעצרים ולהוריד רגלים". על פתיחת החנויות וסגירתן נערך מאבק אינטימי. השיטה החדשה היא למרר את חיי התושבים על כל צעד ושעל. אך גם זה אינו עוזר.

ברור כי בגדה וברצועה פועלת עכשיו ממשלה מקומית במחתרת, ורק השימוש המוחץ ביותר בכוח גם מקיים שם את השליטון הישראלי ההלכה. למרות ההכחשות, מטיל הרבר עול כבר והולך על המשק. מערכת הביטחון זקוקה לתקציב נוסף. התיירים, החקלאות והבנייה נפגעו קשה.

יוקרת אש"ף זינקה בעולם, והוא חוזר ותופס מקום מרכזי בעולם הערבי. יוזמות של ג'רג' שולק, לעומת זאת, התפרגה סופית. ובעיקר: השמועות על המתרחש בשטחים הכבושים מתהלכות בארץ, בהיעדר עיתונות חופשית המסוגלת לדווח את האמת. גם הן מרכאות את הרחוקות.

ולדריים: אפס. במצב הזה יש נטייה טבעית לברוח מן המציאות.

יש לכך צורות שונות. אחת מהן היתה ההתעניינות הכללית לאומית באירוע באנאלי, שהתרחש בכירת אירלנד: האירוויזיון (ראה יומן איש). אילו ניצחה הנבחרת הלאומית, בראשות ירדנה ארוי, היה הדבר מפצה את אזרחי ישראל, מרים את המוראל ומשכח את האינתיפאדה, כמו ניצחון בתחרות ספורט בינלאומית.

אולם זה לא יכול היה לקרות. גם השיר הגאונני ביותר לא היה עוזר ליש"ר. ראל כ"ח 1988: מול פני הידיעות הבאות יוסיים על מעשי ישראל בגדה וברצועה, פשוט לא ניתן היה ברוב המדינות לגייס התלהבות למען שיר יש"ר.

אוסטרליה של קורט ולדריים לא זכה תה אף בנקודה אחת. זאת היתה הפגנה פוליטית מובהקת. כלפי ישראל לא נערכה הפגנה כה קיצונית, אך כמעט אף מדינה אחת לא היתה מוכנה לתת לישראל אלא כמה נקודות זנימות.

היא רחקה אל הפיזיונים ואל הספורט היא אחד מסמני ההיכר של ישראל בשעה זו. אך אייפאשר לברוח מבעייה בוערת — תרתיימשמע — התובעת פיתרון.

הגבול חזית שניה

**החיילים מעריפים את
הסכנה בצפון על
העיסוק במילחמה
העכורה בגדה וברצועה**

כשביל צה"ל היתה זאת כמעט ישור עה.



"גם אני רודף שלום!"

הממשלה. יצחק שמיר ראה בשיחה זו סדרק בחומת ההתנגדות האמריקאית לשיטתו של אש"ף בתהליך המדיני. את מירב התשואות קצר מברך אחר: מחמוד עבאס, הידוע בכינוי אברמאון, חבר בכיר בוועדה הפועל של אש"ף. באיגרת ארוכה ששוגרה מתוניס, ושי הערבה לישראל דרך צרפת, קרא אברמאון, לכלל הכוחות הדמוקרטיים הישראליים והיהודיים לתמוך במאבק הפלסטיני נגד הכיבוש, ובכינונה של לצירים הצלחה בוועידתם ובמאמציהם לקידומו של שיתוף הפעולה הערבי יהודי למען השלום.

נשיא המדינה לא הוזמן, כנהוג בור עירות מיפלגות, להיות נוכח בערבי הפתיחה. רובק הרשימה: "נשיאים קודמים ניסו, לפחות, לשחק את תפקיד הנשיא של כל אורחי המדינה, ואילו חיים הרצוג אפילו לא מנסה. לא היה נשיא לפניו, שנטק לשון אימים כה בוטה כלפי האזרחים הערביים בישי ראל, כאילו היו אויבים, כפי שעושה הרצוג. אחרי השביתה של יוסהשלום, לדוגמה, איים עליהם בחירוש הטראגדיה של 1948. במילים אחרות: טרנספר..."

כנהוג, טרחו מארגני הוועידה להזיז מין את ראשה העירייה שבתחום שיפוטו התקיימה הוועידה: ח"כ תופיק זאירי.

הצבא מואס בתפקיד המוטל עליו בשטחים הכבושים. להקיש בלילות על דלתות של בתים, לפרוץ לכפרים נידחים כדי "להוריד רגלים", לפתוח באש על ילדים ונשים — שום צבא המתגאה במסורתו וביכולתו אינו יכול להתגייס אחרת.

לכן, כאשר מתלהט המצב בגבול הצפוני, כמעט וניתן היה לשמוע בצה"ל אנחה של הקלה מפי צענים וחיללים. זהו תפקיד קרבי אמיתי, הוא שלמענו אומן צה"ל והוכשר. הוא מחייב תכונות חייליות אמיתיות. הוא מאפשר ליחידות להוכיח את יכולתן — אף כי האויבים הם לוחמי גרילה, ולא כוחות של צבא מודרני סדיר.

כאשר עמדו השבוע החיילים על גבול הצפון וסיפרו בגאווה על מעשיהם, אפשר היה לחוש את שימתחם בג'באליה, ועוסקים שם במילחמה מזורמת.

"לעשות משהו". מרוע נפתחה המתיקה בגבול הצפון? הדבר נובע מכמה סיבות:

● התקוממות בשטחים הכבושים מגבירה את הרגשת האשמה של מחדש צית העם הפלסטיני החי בפזורה. המיט במאורעות מרחוק ואינו יכול לע"ז. הוצרך "לעשות משהו" כדי "להש" תתף במאבק ולעזור לאחינו, יוצר לחץ על מנהיגי האירגונים לפתוח "חזית שניה".

● המאורעות יוצרים לחץ גם על המישטרים הערביים בארצות השכנות, ובראש וראשונה על סוריה, המתיימרת לעמוד בראש המאבק הערבי נגד "האר" ייב הציוני". כמדינת העימות מס' 1 חייבת סוריה לעשות משהו, לפחות בעקפיון.

● הריגת חליל ("אברג'יאהד") וזיז גרמה להתקרבות המחורשת בין שני האויבים המסורתיים, יאסר ערפאת וחסאן טל-אסד. גם מציאות פוליטית חדשה זו יוצרת לחץ על אסד לשנות את הקו שנטק עד כה ולאפשר פעולת גרילה מן השטח הנתון לשליטתו.

אופק קודר. שונה המצב בגבול הירדני, שם נשמר השקט באופן מוחלט. אך אין פירוש הדבר שאין לחץ חמור על המלך חוסיין.

סירובו של חוסיין לאפשר את קבורת אברג'יאהד בעמאן מעידה על תחושה עמוקה של חולשה וחשש. כראי היה לחוסיין שמנהיג פלסטיני נערץ זה ייקבר בארצו, ולא בארמון יריבתו, סוריה. אך הוא לא יכול היה להרשות זאת לעצמו.

עמאן מוקפת מחנות פליטים, ובע"מאן עצמה יש רוב פלסטיני. אין ספק כי הידיעות המגיעות מן השטחים הכבושים מעוררות שם רגשות עמוקים ביותר — התמרמרות, שינאה, גאווה וגילוי מחדש של ההוות הפלסטינית. כל זה מסכן את המישטר. המלך כבר הסיק את המסקנה הראשונה, והסתלק

יחודים וערכים. דבריו התקבלו בתשואות הסכמה. למחרת קיבלו הצירים החלטה חרימש מעית ברוח זו, קראו למיפלגות הפרלמנטריות ולתנועות המחתאה לעשות יד אחת ולהקים חזית שלום רחבה. הסיי כוי, נכון לעכשיו, אפסי.

פצצת זמן. לפני שנתיים נהגה הקואליציה כמי שכפאה שר והגישה למליאת הכנסת הצעת חוק פושרת נגד הסתה גזענית, המתירה למעשה גזענות במסווה הילכתי. בהזדמנות לא חגיגית זו הציעו ראשי הליכוד והמערך סעיף נוסף, הפוסל רשימת מעמדים לכנסת שאינה מכירה במדינת ישראל כמדינת העם היהודי. הכוונה היתה ברורה, ואיש לא ניסה להכחשה: כאמ"צעות הסעיף הראשון אפשר יהיה לפ"סול את רשימת "כך", ובמצעות הס"עיק השני — את הרשימה המתקרמת לשלום.

הגדרת המדינה כמדינת העם היי"הודי מתעלמת ביודעין מן האזרחים הערביים, ורומזת על-כך שישראל אינה מדינה השייכת לכל אזרחיה. ההנחה הדוגמית של יומי החוק היתה שייקשה על הרשימה המתקרמת למלא את דרישת החוק, ובכך תיטלל הדרך לפ"סילתה.

צירי הוועידה היו ערים לפיצצת הזמן שהונחה על מיפתנם. במיטק שאושר עליהם כמעט פה אחד (ציר אחד הצביע נגד המיסוך) נקבע חר משמעית כי "מדינת ישראל היא נחלת כל אזרחיה — יהודים וערבים ונשים וגברים, מרחיבים ומעדיים, חילוניים ודתיים...". יחד עם זאת הכירו הצירים כי ישראל היא "מדינה יהודית". הכי צד?

קובע המיסוך: "מדינת ישראל קמה מכוח החלטת עצרת האו"ם מ'1947, שקבעה כי ארץ ישראל/פלסטין המני דטורית תחולק בין מדינה יהודית ומדינה ערבית...". המדינה היהודית קמה — והיא מדינת ישראל. המדינה הערבית עדיין לא קמה, ומן הדין להי"קמה — היא המדינה הפלסטינית.

ועוד נאמר במיסוך: "על המדינה להבטיח שיוויין גמור וצדק סוציאלי, להלכה ולמעשה, לכל אזרחיה — ללא הבדל לאום, דת, גזע, מין, עדה והש"קפה. אין קביעה זו עומדת בסתירה עם היות מדינת ישראל מדינה יהודית" על-פי העקרונות המנחים של החלטת החלוקה ושל מגילת העצמאות, ומדרי"נת העם היהודי" במובן של קיום הקשר ההיסטורי והרוחני של היהודים בישי



שולחן הישיבות של ועידת הרשימה המתקרמת ל"מי שייכת המדינה?"

ראל עם העם היהודי ברחבי העולם. הכדור הונח עתה במיגרשם של אויבי הרשימה המתקרמת לשלום, וכי אלה יש רבים. אם יחפץ מישהו מהם להביא לפסילתה של הרשימה בכחי"רות לכנסת ה"12 יהיה עליו להוכיח שהקשר ההיסטורי והרוחני בין היהודים בישראל לבין אחיהם ברחבי העולם עומד בניגוד לכלל הרמקוטי המקובל בכל העולם, שלפיו מדינה דמוקרטית היא מדינת כל אזרחיה, בלי הבדל לאום, דת, לשון וגזע.

* יושב מיין יקב ארון, עומד: מתי פלד, יושבים: ריאח אבראל, עסל, באדר יוניס, חיים הונבי.